

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Інститут інноваційних технологій і змісту освіти
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

**Рекомендації
щодо оформлення документів
для здійснення інноваційної діяльності
у системі професійно-технічної освіти**

Київ - 2011

Рекомендації щодо оформлення документів для здійснення інноваційної діяльності у системі професійно-технічної освіти.

В.О. Карбишева, Л.В. Щербак, Т.Г. Націюкс.

В рекомендаціях описані вимоги до змісту і оформлення документів, регламентуючих інноваційну експериментальну діяльність професійно-технічних навчальних закладів (інших організацій).

Вони адресовані керівникам та педагогічним працівникам професійно-технічних навчальних закладів, методичних служб, іншим заінтересованим організаціям.

Рекомендації щодо оформлення документів для здійснення інноваційної діяльності у системі професійно-технічної освіти

Провідним завданням сучасної професійно-технічної освіти в умовах стрімких змін, що відбуваються у світі, є підготовка робітників, здатних до саморозвитку і самореалізації, спроможних гнучко реагувати на потреби ринку праці, активно впливати на соціально-економічні і культурні процеси.

Тому в останні роки особливо помітним стає інтерес до тих освітніх моделей, педагогічних інновацій, технологій і методів, які є найбільш ефективними для забезпечення реалізації цього завдання..

Сучасні підходи до професійно-технічної освіти, з одного боку, відображають вимоги до професійної діяльності робітників, до набору професійно-особистісних якостей, якими вони повинні володіти, з іншого — враховують їх індивідуальні здібності, інтереси і пріоритети. Такі підходи орієнтовані на використання останніх досягнень психолого-педагогічної науки і практики.

Відповідно до **Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності**, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 522 від 07.01.2000 р., у системі професійно-технічної освіти проводиться експериментальна робота як на всеукраїнському, так і на регіональному рівнях.

Це дозволяє реалізувати ті ініціативи і ідеї, що забезпечують впровадження принципово нових ефективних інноваційних педагогічних технологій в освітній процес.

Тому сьогодні важливими є питання, пов'язані з вибором пріоритетних напрямів експериментів, організацією інноваційної роботи в професійно-технічних навчальних закладах, управлінням експериментами, методичним супроводом, і звичайно, оформленням результатів роботи.

Останнє питання є надзвичайно актуальним, тому що оформлення проміжних і підсумкових результатів експериментів потребує удосконалення і дотримання відповідних вимог.

Перш за все учасникам експерименту необхідно проаналізувати, що внесла експериментальна діяльність у життя професійно-технічного навчального закладу. Як «нове» відобразилося на досягненнях учнів, на рівні кваліфікації педагогічних працівників, на механізмах співпраці із соціальними партнерами тощо? Що можна пропонувати для впровадження іншим навчальним закладам?

Одним з важливих матеріалів, в якому описуються результати інноваційної діяльності, є **звіт**.

Звіт — документ, який вміщує систематизовані дані про експеримент, описує стан проблеми, процес дослідження і його результати.

При оформленні звітів про експериментальну діяльність доцільно враховувати чинні вимоги щодо науково-дослідних розробок.

У звіті про проміжні результати експериментальної діяльності слід надати наступну інформацію:

- **загальні відомості** (назва регіону, назва навчального закладу, адреса, телефон, факс, адреса електронної пошти, веб-сайт, прізвища наукових керівників, дата початку експериментальної діяльності із зазначенням реквізитів наказу);
- **зміст звіту** (тема експериментальної роботи, її мета, назва і завдання етапу, коротка характеристика одержаних результатів з описом форм їх надання, наприклад, аналітична довідка, методичний посібник, навчально-програмна документація, науково-методичні документи, інше).

Обсяг проміжного звіту має бути 5-10 сторінок, надрукованих через півтора інтервали. Це залежить від проблеми дослідження, термінів експерименту, масштабності завдань і інших параметрів.

Весь цикл експериментальної діяльності завершується підсумковим звітом, який готується на основі проміжних звітів та одержаних остаточних результатів. Його обсяг може складати 30-50 (або більше) сторінок.

До основних структурних елементів підсумкового звіту відносяться:

- титульний лист;
- список виконавців;
- реферат (якщо є);
- зміст;
- терміни, визначення, скорочення;
- вступ;
- основна частина;
- висновок;
- список використаної літератури;
- додатки, ілюстрації, таблиці, тощо

Відповідальність за достовірність даних, що подаються у звітах, несе керівник професійно-технічного навчального закладу (іншої організації), де здійснюється експериментальна робота, та науковий керівник (консультант).

Доцільно, щоб підсумкові результати експерименту були обговорені на засіданнях педагогічних (методичних) рад за участю соціальних партнерів, інших заінтересованих сторін.

Отже, для того, щоб забезпечити якість експериментальних досліджень, які є суттєвим механізмом розвитку професійно-технічної освіти, **необхідно одержати результати експериментів практикоорієнтовані**. Загалом якість професійно-технічної освіти необхідно розглядати як співвідношення поставленої мети і досягнення результатів.

Це головне завдання можливо реалізувати через зв'язок етапів експерименту і необхідних процедур оформлення і представлення підсумкових матеріалів (звітів).

Для забезпечення якісної підготовки та затвердження в установленому порядку необхідної документації, регламентуючої діяльність професійно-технічного навчального закладу (іншої організації), що працює в режимі експерименту, слід готувати її відповідно до наданих у додатках зразків.

ЗАЯВКА (зразок)

на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою
 «<тема дослідно-експериментальної роботи>» на базі <повна назва навчального
 закладу, наукової, науково-методичної або методичної установи освіти,
 науково-виробничого підприємства, місцевого органу управління освітою
 певного регіону — Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або
 Севастополя>

1.	Автор	
	прізвище, ім'я, по батькові	
	адреса, № телефону, e-mail	
	місце роботи, посада	
	кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	
2.	Науковий керівник	
	прізвище, ім'я, по батькові	
	адреса, № телефону	
	місце роботи, посада	
	кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	
3.	Тема дослідно-експериментальної роботи	
4.	Опис запропонованої освітньої інновації < короткий опис інновації >	
5.	Опис очікуваних результатів дослідно-експериментальної роботи	
6.	Гіпотеза дослідно-експериментальної роботи	В основу дослідження покладено припущення про те, що ...
7.	Мета дослідно-експериментальної роботи	
8.	Завдання дослідно-експериментальної роботи: —	
9.	Навчальний заклад, на базі якого пропонується провести дослідно-експериментальну роботу:	
	повна назва	
	адреса, № телефонів, e-mail	
	Керівник (директор, завідувач) навчального закладу, наукової, науково-методичної або методичної установи освіти, науково-виробничого підприємства, місцевого органу управління освітою певного регіону — Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або Севастополя	

	прізвище, ім'я, по батькові	
	кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	
10.	Терміни проведення дослідно-експериментальної роботи	
11.	Етапи проведення дослідно-експериментальної роботи Перший етап: констатуючий (____ - ____ рр.) Другий етап: формуючий (____ - ____ рр.) Третій етап: узагальнюючий (____ - ____ рр.)	
12.	Організаційне забезпечення дослідно-експериментальної роботи:	
	- наявне	Перелік наявних нормативно-правових документів освіти, на основі яких та у відповідності з якими буде виконуватись дослідно-експериментальна робота (закони, концепції, положення тощо)
	- потрібне	Перелік нормативно-правових документів освіти, розробка яких планується у процесі виконання дослідно-експериментальної роботи
13.	Науково-методичне забезпечення дослідно-експериментальної роботи:	
	- наявне	Перелік наявних науково-методичних матеріалів, що будуть використовуватися у дослідно-експериментальній роботі
	- потрібне	науково-методичних матеріалів, розробка яких планується у процесі виконання дослідно-експериментальної роботи
14.	Дидактичне забезпечення дослідно-експериментальної роботи:	
	- наявне	Перелік наявних дидактичних матеріалів
	- потрібне	Перелік дидактичних матеріалів, розробка яких планується у процесі виконання дослідно-експериментальної роботи
15.	Кадрове забезпечення дослідно-експериментальної роботи:	
	- наявне	
	- потрібне	
16.	Матеріально-технічне забезпечення дослідно-експериментальної роботи:	
	- наявне	
	- потрібне	
17.	Фінансове забезпечення дослідно-експериментальної роботи (кошторис):	
	- наявне	
	- потрібне	
18.	Пропозиції щодо змісту і термінів здійснення контролю за ходом дослідно-експериментальної роботи:	

ПРОГРАМА (зразок)
 дослідно-експериментальної роботи
 за темою «<тема дослідно-експериментальної роботи>» на базі <повна назва
 навчального закладу, наукової, науково-методичної або методичної
 установи освіти, науково-виробничого підприємства, місцевого органу
 управління освітою певного регіону — Автономної Республіки Крим, області,
 міста Києва або Севастополя>
 на ____ - ____ рр.

ТЕМА: <тема дослідно-експериментальної роботи>.

ВИКОНАВЦІ: <категорія працівників> <повна назва навчального закладу,
 наукової, науково-методичної або методичної установи освіти, науково-
 виробничого підприємства, місцевого органу управління освітою певного
 регіону — Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або
 Севастополя>.

УЧАСНИКИ: Департамент професійно-технічної освіти Міністерства освіти і
 науки, молоді та спорту; Інститут інноваційних технологій і змісту освіти тощо.

КЕРІВНИК: <прізвище, ім'я, по батькові; посада, місце роботи; кваліфікаційна
 категорія; педагогічне, вчене звання, науковий ступінь>.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: <прізвище, ім'я, по батькові; посада, місце роботи;
 кваліфікаційна категорія; педагогічне, вчене звання, науковий ступінь>.

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ:

<прізвище, ім'я, по батькові; посада, місце роботи; кваліфікаційна категорія;
 педагогічне, вчене звання, науковий ступінь>.

I. Актуальність дослідно-експериментальної роботи

II. Об'єкт дослідження — <...>.

III. Предмет дослідження — <...>.

IV. Мета дослідження — <...>.

V. Гіпотеза. <...>.

VI. Завдання дослідно-експериментальної роботи
 <...>.

VII. Наукова новизна дослідження.
 <...>.

VIII. Практична значимість дослідження.

У дослідженні будуть використані такі методи:

– **методи теоретичного аналізу проблеми:**

<...>.

– **соціометричні методи:**

<діагностичні (анкетування, бесіди, інтерв'ю);

прогностичні (моделювання, експертні оцінки);

обсерваційні (пряме і непряме спостереження);
експериментальні (констатуючий, формуючий);
кількісна та якісна обробка даних;
тощо>.

IX. Очікувані результати.

<...>.

Строки дослідно-експериментальної роботи:

Початок — ____ рік

Закінчення — ____ рік

Дослідно-експериментальна робота проводиться поетапно.

Етапи дослідно-експериментальної роботи:

Перший етап: констатуючий (____ - ____ рр.)

<Перелік робіт, виконання яких заплановано на цей етап; перелік очікуваних вихідних результатів >

Другий етап: формуючий (2012 - 2015 рр.)

<Перелік робіт, виконання яких заплановано на цей етап; перелік очікуваних вихідних результатів >

Третій етап: узагальнюючий (2015-2016 рр.)

<Перелік робіт, виконання яких заплановано на цей етап; перелік очікуваних вихідних результатів >

Додаток 3

Кошторис

на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою

«<тема дослідно-експериментальної роботи>» на базі

<повна назва навчального закладу, наукової, науково-методичної або методичної установи освіти, науково-виробничого підприємства, місцевого органу управління освітою певного регіону — Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або Севастополя>

№	Статті витрат	Сума, тис. грн.					Разом
		____ р.	____ р.	____ р.	____ р.	____ р.	
	Разом						

Директор (завідувач),
керівник дослідно-експериментальної роботи

<підпис>

СКЛАД

творчої групи з проведення дослідно-експериментальної роботи на базі <повна назва навчального закладу, наукової, науково-методичної або методичної установи освіти, науково-виробничого підприємства, місцевого органу управління освітою певного регіону — Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або Севастополя>

№ з/п	ПІБ	Посада	Обов'язки

ПЛАН ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ

на базі <повна назва навчального закладу, наукової, науково-методичної або методичної установи освіти, науково-виробничого підприємства, місцевого органу управління освітою певного регіону — Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або Севастополя>

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальний
	<...>		
I.	Констатуючий етап	___ - ___ рр.	
	<...>		
II.	Формуючий етап	___ - ___ рр.	
	<...>		
III.	Узагальнюючий етап	___ - ___ рр.	
	<...>		

